

Energisystem
Johan.Bladh@energiforetagen.se

Infrastrukturdepartementet
i.remissvar@regeringskansliet.se
i.e.remissvar@regeringskansliet.se
anna.m.carlsson@regeringskansliet.se

Energiföretagens svar på Infrastrukturdepartementets remiss gällande Affärsverket Svenska kraftnäts rapport ”Kontrollstation dammsäkerhet 2021” (ärende I2021/03377)

Energiföretagen Sverige samlar och ger röst åt omkring 400 företag som producerar, distribuerar, säljer och lagrar energi. Vårt mål är att utifrån kunskap, en helhetssyn på energisystemet och i samverkan med vår omgivning, utveckla energibranschen – till nytta för alla.

Energiföretagen Sverige och våra medlemmar tackar för möjligheten att lämna synpunkter på Svenska kraftnäts rapport. Vi nöjer oss med att lämna synpunkter på Svenska kraftnäts förslag till författningsändringar och uppdrag i rapportens avsnitt 5.2.

Nedan följer en sammanfattning av våra viktigaste synpunkter:

- Energiföretagen stöder förslaget om ett regeringsuppdrag till Svenska kraftnät om att utreda behovet av dammsäkerhetskompetens, möjligheter att överlåta dammsäkerhetstillsyn mellan länsstyrelser och arbetssätt för samordning av tillsynen. I remissvaret ger vi även konkreta inspel till en sådan utredning.
- Energiföretagen stöder Svenska kraftnäts förslag till förändringar i miljötillsynsförordningen.
- Energiföretagen ser positivt på förslaget om förändringar i FAPT, men vi anser att redovisningskraven bör preciseras och skärpas ytterligare så att uppföljning möjliggörs även på anläggningsnivå.
- Energiföretagen stöder förslaget om att dammsäkerhetsförordningen kompletteras med ett krav på att helhetsbedömningen ges in till tillsynsmyndigheten, men vi anser inte att intervallet för helhetsbedömningar bör minskas och inte heller att Svenska kraftnät ska få ökade befogenheter att styra när helhetsbedömning ska göras.
- Energiföretagen stöder förslaget om en ny kontrollstation 2026.

Regeringsuppdrag till Svenska kraftnät att utföra med bistånd av länsstyrelserna

För att möjliggöra en effektivare dammsäkerhetstillsyn föreslår Svenska kraftnät ett uppdrag till Svenska kraftnät i regleringsbrevet att utreda behovet av dammsäkerhetskompetens, möjligheter att överlåta dammsäkerhetstillsyn mellan länsstyrelser och arbetssätt för samordning av tillsynen.

Energiföretagens synpunkter

Energiföretagen stöder förslaget om rubricerat utredningsuppdrag. Som inspel till en sådan utredning vill vi föreslå att länsstyrelserna bör stärka sin interna samverkan mellan tillsynshandläggare och beredskapshandläggare, dels ges möjlighet att använda tillsynsavgifterna även till arbete med beredskapsplanering och liknande riktat mot dammar och vattenhantering. Vidare anser vi att dammsäkerhetstillsyn bör organiseras under länsstyrelsernas beredskapsenheter i stället för under miljöenheterna och att det ska finnas möjlighet att omfördela resurser mellan beredskapsenheterna på olika länsstyrelser.

Författningsändring i miljötillsynsförordningen

För att säkerställa en förutsebarhet i länsstyrelsernas motprestation gentemot alla verksamhetsutövare med klassificerade dammar föreslår Svenska kraftnät att miljötillsynsförordningen kompletteras med krav på att länsstyrelserna ska upprätta tillsynsprogram för klassificerade dammar. I nuläget finns det kravet i tillsynsförordningen 10 a § för vissa utpekade miljöfarliga verksamheter, och Svenska kraftnät bedömer att det på motsvarande sätt bör finnas för klassificerade dammar.

Energiföretagens synpunkter

Energiföretagen stöder Svenska kraftnäts förslag.

Författningsändring i förordning om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken (FAPT)

För att möjliggöra en likvärdig och kvalitativ uppföljning av länsstyrelsernas motprestation i förhållande till avgiftsintäkter föreslår Svenska kraftnät att 10 kap. 3 § i FAPT kompletteras med ett krav på att länsstyrelserna årligen ska redovisa avgiftsintäkter och kostnader för tillsyn av dammsäkerhet skiljt från tillsyn över vattenverksamhet. Dessa krav finns avseende tillsyn av markavvattning, och Svenska kraftnät anser att dammsäkerhetstillsynen bör särredovisas på motsvarande sätt.

Energiföretagens synpunkter

Energiföretagen ser positivt på Svenska kraftnäts förslag om regeländring för bättre uppföljning av avgiftsintäkter och kostnader kopplade till dammsäkerhet. Vi anser dock att kravet bör skärpas ytterligare till särredovisning per verksamhetsutövare. Anledningen är att många verksamhetsutövare idag upplever att länsstyrelsernas arbete med just deras anläggningar inte alls står i proportion till vad de betalar.

Författningsändring i förordning om dammsäkerhet

För att medge ökad flexibilitet och styrning avseende helhetsbedömningar föreslår Svenska kraftnät att § 7 i förordningen om dammsäkerhet justeras så att det framgår att helhetsbedömningar ska utföras minst vart tionde år och att resultatet av helhetsbedömning utöver att dokumenteras ska redovisas till tillsynsmyndigheten.

Därutöver önskar Svenska kraftnät att § 9 i förordningen om dammsäkerhet kompletteras så att föreskriftsrätten även omfattar när en helhetsbedömning ska ges in till tillsynsmyndigheten.

Energiföretagens synpunkter

Energiföretagen stöder Svenska kraftnäts förslag till förtydligande avseende att resultatet av helhetsbedömningen ska redovisas till tillsynsmyndigheten. Vi anser också att det räcker med ett krav på att helhetsbedömningen ska redovisas och föreslår därför att ordet "utföra" byts ut mot ordet "redovisa". Borttagande av ordet "utföra" skulle ge verksamhetsutövarna större frihet att välja hur underlag till helhetsbedömningen ska tas fram. En sådan ändring skulle stödja de arbetssätt som etableras i RIDAS 2019 och som gör det möjligt att integrera helhetsbedömningen i verksamhetsutövarens riskhanteringsprocess, snarare än att vara ett fristående utredningsarbete.

Vidare anser vi inte att det finns något skäl att möjliggöra en förtätning av tidsintervallet mellan helhetsbedömningarna genom tillägg av ordet "minst" och vi anser inte heller att Svenska kraftnät i sin roll som tillsynsvägladande myndighet ska ges utökade befogenheter att styra när helhetsbedömningar ska göras. Tillsynsmyndigheten har redan inom befintligt ramverk möjlighet att vid behov begära in kompletterande information och bedömningar från verksamhetsutövaren, exempelvis utifrån information erhållen genom ordinarie tillsyn eller genom den årliga rapporteringen om dammsäkerhet. Därför anser Energiföretagen att den föreslagna förändringen är överflödig.

Energiföretagen föreslår följande författningstext:

7 § Den som är skyldig att underhålla en damm som är klassificerad enligt 11 kap. 24 och 25 §§ miljöbalken ska vart tionde år till tillståndsmyndigheten redovisa en helhetsbedömning av dammens säkerhet. Bedömningen ska även avse verksamhetens organisation.

9 § Affärsverket svenska kraftnät får meddela föreskrifter om när en konsekvensutredning enligt 2 och 4 §§ ska ges in till tillsynsmyndigheten.

Regeringsuppdrag till Svenska kraftnät om en ny kontrollstation 2026

Svenska kraftnät föreslår att en ny kontrollstation dammsäkerhet genomförs senast 2026 med syftet att analysera om tillsynen och tillsynsvägledningen skärpts i den omfattning som krävs efter införandet av dammsäkerhetsregleringen 2014.

I uppdraget bör även ingå att analysera om dammanläggningars säkerhetsstatus har bedömts och dokumenterats av såväl dammägare som länsstyrelser.

Energiföretagens synpunkter

Energiföretagen stöder Svenska kraftnäts förslag.

Energiföretagen Sverige och våra medlemmar vill tillägga att vi sätter stort värde på det goda samarbete vi har med Svenska kraftnät inom dammsäkerhetsområdet och ser fram emot att tillsammans fortsätta verka för en god dammsäkerhet i Sverige.

Stockholm den 28 mars 2022

Johan Bladh

Vattenkraftansvarig

Energiföretagen Sverige